

SN § 67

SN/2021:769 - 032

Remiss av SOU 2021:93 Från delar till helhet - En reform för samordnade, behovsanpassade och personcentrerade insatser till personer med samsjuklighet

Beslut

Socialnämnden beslutar att

1. anta nedan yttrande som sitt eget svar på remiss – SOU 2021:93 Från delar till helhet - En reform för samordnade, behovsanpassade och personcentrerade insatser till personer med samsjuklighet, daterad 2022-03-15, och överlämna det till Regeringskansliet.
2. justera paragrafen omedelbart

Yrkanden

Bodil Mellgren (S) yrkar på att lägga till i remissvaret att ”Barnperspektivet i utredningen inte har beaktats.”

Georg Lagerstedt Örsbäcken (C) yrkar bifall till Bodil Mellgrens (S) tilläggsyrkande.

Beslutsgång

Ordföranden ställer avslag mot bifall till liggande förslag tillsammans med Bodil Mellgrens (S) tilläggsyrkande och finner att socialnämnden bifaller förslaget.

Beskrivning av ärendet

Utredningens direktiv (dir.2020:68) beslutades vid regeringssammanträde den 17 juni 2020. Direktiven var att utredningen skulle lämna förslag på hur samordnade insatser när det gäller vård, behandling och stöd kan säkerställas för barn, unga och vuxna personer med samsjuklighet i form av missbruk och beroende och annan psykiatrisk diagnos eller närliggande tillstånd.

Det betänkande som läggs fram ska bidra till ökad samordning, behovsanpassning och personcentrering och består av tio bärande delar:

1. All behandling av skadligt bruk och beroende ska vara ett ansvar för regionernas hälso- och sjukvård.
2. Behandling för skadligt bruk och beroende ska ges samordnat med behandling för andra psykiatriska tillstånd.
3. Sprututbyte ska utvecklas till lågtröskelmottagningar som främjar fysisk och psykisk hälsa och alla regioner ska erbjuda sådan verksamhet.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

4. Uppsökande och andra förebyggande insatser, social trygghet med fokus på funktionsförmåga, resurser och möjligheter till ett självständigt liv, anhörigstöd samt insatser till barn och unga ska vara ett fortsatt och förtydligt uppdrag för socialtjänsten.
5. Regionerna ska ta ansvar för hälso- och sjukvårdsinsatser på hem för vård eller boende (HVB).
6. En samordnad vård- och stödverksamhet för de med stora samordningsbehov ska finnas överallt och bedrivs gemensamt av hälso- och sjukvård och socialtjänst.
7. Tillgången till personliga ombud ska öka för personer med samsjuklighet.
8. Ett program för förstärkt brukarinflytande och minskad stigmatisering ska bedrivs tillsammans med patient-, brukar- och anhörigorganisationer.
9. Sammanhållen uppföljning av området skadligt bruk och beroende ska ske utifrån målbilder som tagits fram tillsammans med personer med samsjuklighet och anhöriga.
10. En behovsanpassad tvångsvårdslagstiftning där hälso- och sjukvården ansvarar för tvångsvård för skadligt bruk och beroende ska utformas. Utformningen ska ske utifrån den analys vi presenterar i det här betänkandet.

Förslagen medför förslag till lag om samordnad vård- och stödverksamhet.

Förslagen medför förslag om ändring i lag:

- socialtjänstlagen (2002:453)
- offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)
- patientsäkerhetslagen (2020:659)
- patientlagen (2014:821)
- hälso- och sjukvårdslagen (2017:30)
- socialtjänstförordningen (2001:937)

samt förslag till lag om ändring i lagen:

- (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga
- (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård
- (2006:323) om utbyte av sprutor och kanyler

Förändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2025.

Yttrande

Huvudförslagen i betänkandet innebär ett tydliggörande av regionernas och kommunernas uppdrag:

- Regionernas hälso- och sjukvård ska ansvara för all behandling av skadligt bruk och beroende

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

- Perspektivförskjutning för socialtjänstens arbete med skadligt bruk och beroende
- Begreppen skadligt bruk och beroende ska användas i både hälso- och sjukvårds och socialtjänstlagstiftningen.
- En skyldighet för regioner och kommuner att bedriva en gemensam vård- och stödverksamhet

Innan remissvaret utformats har kontakt skett med regionen samt andra kommuner i länet för att se om det finns en samsyn i frågan då förslaget om det går igenom påverkar huvudmannaskap och samverkan inom länet både med regionen och länets övriga kommuner.

Förslaget innebär andra ansvarsfördelningar och arbetssätt vilket om det går igenom kommer att påverka socialnämndens verksamheter och kräva förändrade arbetssätt.

Bedömningen är att socialnämnden ställer sig i stort positiv till utredningens förslag och delar uppfattningen om att dessa kan leda till förbättrade och mer sammanhållande insatser för personer med samsjuklighet.

Bedömningen är att det troligen gynnar brukarna att regionerna får ett mer renodlat ansvar för all behandling då detta tydliggör synen på skadligt bruk och beroende som en sjukdom. Detta borde också förenkla att vården ska ges samordnat med annan psykiatrisk vård.

Det finns fördelar med att både hälso- och sjukvård och socialtjänst använder samma begrepp, skadligt bruk och beroende, i de båda verksamheterna och därmed utgår från gemensamma värdeneutrala begrepp som inte riskerar att bidra till stigmatisering.

Vad gäller förslaget om gemensam verksamhet bedöms att regioner och kommuner kommer att ställas inför nya utmaningar. Här delar socialnämnden bedömning med annan kommun i länet att den föreslagna vägen kan vara väl värd att testa för att förbättra situationen för de allra mest utsatta och deras närmaste omgivning.

Barnperspektivet i utredningen inte har beaktats.

Ekonomiska konsekvenser för kommunen

Beslutet att godkänna remissvaret medför inga ekonomiska konsekvenser för kommunen men reformen kan innebära förändringar i kostnader för kommun och region. Utredningen påtalar att kostnaden kan komma att bli högre för regionen och lägre för kommunen vilket gör att behov av en skatteväxling i länet kan bli aktuell.

Barnkonsekvenser

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Beslutet bedöms inte ha några negativa konsekvenser för barn och unga. Barn och unga är en målgrupp som förvänts gynnas av förslaget till reform och barnperspektivet är beaktat i förslaget.

Övriga konsekvenser

Beslutet medför inga övriga konsekvenser.

Uppföljning

Ingen uppföljning krävs.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, Remissvar - Remiss av SOU 2021:93 Från delar till helhet - En reform för samordnade, behovsanpassade och personcentrerade insatser till personer med samsjuklighet, 2022-03-25

Remiss, S2021/07629 Remiss av SOU 2021:93 Från delar till helhet - En reform för samordnade, behovsanpassade och personcentrerade insatser till personer med samsjuklighet, 2021-12-13

Beslutet skickas till

Regeringskansliet

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------